

Grupowe ubezpieczenie pracownicze w ZOZ-ach

Bez przetargu ani rusz

Oznacza to, że to on ponosi konsekwencje realizacji podstawowego zobowiązania wynikającego z umowy ubezpieczenia. Jest stroną umowy i to do niego zwraca się zakład ubezpieczeń w wypadku nieprawidłowości przy zapłacie składki. Przepisy kodeksu cywilnego nie odnoszą się do pochodzenia funduszy, z których ubezpieczający realizuje swoje zobowiązanie. Jest to kwestia obojętna. Ubezpieczający ma obowiązek zapłacenia składki. W grupowych pracowniczych ubezpieczeniach na życie, które są zawierane przez pracodawców właśnie jako umowy na cudzy rachunek, pracodawca jako ubezpieczający czerpie pieniądze na pokrycie swojego zobowiązania z wynagrodzeń pracowników. W rzeczywistości to więc pracownicy płacą składkę. Co więcej, muszą zaakceptować warunki ubezpieczenia i wyrazić zgodę na potrącanie składki. Czy taki sposób realizacji płatności składki ma wpływ na obowiązek stosowania procedur zamówienia publicznego? Czy źródło pochodzenia pieniędzy na składkę może stanowić usprawiedliwienie niezastosowania procedury zamówienia publicznego przez podmiot do tego zobowiązany?

Próg 14 tys. euro

Ustawa *Prawo zamówień publicznych* przewiduje trzy kategorie podmiotów, które zawierając umowę dotyczącą zamówienia o wartości przekraczającej 14 tys. euro, zobligowane są wybrać wykonawcę tego zamówienia w trybie przewidzianym przez przepisy. Do stosowania ustawy zobowiązane są podmioty:

- określone w ustawie o finansach publicznych;
- prowadzące działalność sektorową;
- wszelkie inne niż wymienione w dwóch poprzednich grupach, które przy realizacji zamówienia będą co najmniej w 50 proc. korzystały z funduszy publicznych.

Jak zatem widać, pochodzenie pieniędzy na realizację zamówienia ma znaczenie tylko w wypadku podmiotów z grupy trzeciej. W dwóch pierwszych natomiast o konieczności stosowania procedur nie decyduje pochodzenie funduszy, ale w wypadku podmiotów sektora finansów publicznych pełniona szczególna funkcja społeczno-publiczna, a w wypadku podmiotów z grupy drugiej – rodzaj wykonywanej działalności, związanej także z funkcjami społeczno-publicznymi.

SPZOZ

Przeanalizujmy przykład. Wykaz podmiotów sektora finansów publicznych (ustawa z 27 sierpnia

Od kiedy w kodeksie cywilnym pojawił się nowy przepis art. 808, rozpoczęła się dyskusja na temat grupowych ubezpieczeń na życie. Jej podłożem jest zbieg przepisów dotyczących umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek i przepisów prawa zamówień publicznych. Kodeks cywilny stanowi bowiem, że „ubezpieczający, zawierając umowę na cudzy rachunek, przyjmuje na siebie zobowiązanie do zapłacenia składki ubezpieczeniowej”.

2009 r. o finansach publicznych Dz.U.09.157.1240, zmiany Dz.U.2010.28.146) jest następujący:

Art. 9. Sektor finansów publicznych tworzą:

- 1) organy władzy publicznej, w tym organy administracji rządowej, organy kontroli państwowej i ochrony prawa oraz sądy i trybunały;
- 2) jednostki samorządu terytorialnego oraz ich związki;
- 3) jednostki budżetowe;
- 4) samorządowe zakłady budżetowe;
- 5) agencje wykonawcze;
- 6) instytucje gospodarki budżetowej;
- 7) państwowe fundusze celowe;
- 8) Zakład Ubezpieczeń Społecznych i zarządzane przez niego fundusze oraz Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego i fundusze zarządzane przez prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego;
- 9) Narodowy Fundusz Zdrowia;
- 10) samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej;
- 11) uczelnie publiczne;
- 12) Polska Akademia Nauk i tworzone przez nią jednostki organizacyjne;
- 13) państwowe i samorządowe instytucje kultury oraz państwowe instytucje filmowe;
- 14) inne państwowe lub samorządowe osoby prawne utworzone na podstawie odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorstw, jednostek badawczo-rozwojowych, banków i spółek prawa handlowego.

W takim chociażby samodzielnym zakładzie opieki zdrowotnej źródłem finansowania działalności nie są jedynie pieniądze pochodzące z dotacji NFZ. Zakłady opieki zdrowotnej pozyskują fundusze z różnych źródeł, ale niezależnie od tego, skąd pochodzą pieniądze na realizację danego zamówienia, podlegają procedurom zamówień publicznych, bo ZOZ-y są zobligowane do ich stosowania ze względu podmiotowego, a nie przedmiotowego. Jeśli np. szpital chce nabyć ochronę w zakresie ubezpieczeń OC czy ubezpieczeń od ognia swojego majątku, nikt nie ma wątpliwości co do konieczności stosowania w tym wypadku procedur zamówienia publicznego i wtedy argumentem nie jest to, że szpital płaci składkę z publicznych pieniędzy, tylko to, że jest to szpital, który podmiotowo podlega przepisom ustawy *Prawo zamówień publicznych*. Gdy jednak ta sama placówka ma być postawiona w roli strony umowy ubezpieczenia na życie, zaczęto zwracać uwagę, że w tym wypadku istnieje wątpliwość co do stosowania przepisów ustawy o zamówieniach publicznych, bo rzeczywistym płatnikiem składki są pracownicy. Przepisy ustawy są jednolite dla wszystkich podmiotów objętych jej działaniem, niezależnie od tego, czy zamówienie ma dotyczyć robót, dostaw czy usług. Problem zawarcia we właściwym trybie

„ Stosowanie procedur zamówienia publicznego w grupowych ubezpieczeniach na życie jest obarczone dodatkowymi trudnościami, wynikającymi ze specyfiki zamówienia takiej usługi jak usługa ubezpieczeniowa. Te trudności można jednak pokonać ”

grupowego ubezpieczenia na życie dotyka wielu pracodawców i pracowników, a nieprawidłowość stosowania procedur może oznaczać nawet nieważność zawartej z ich pominięciem umowy i spowodować dotkliwe kary finansowe dla zamawiającego, więc nie można nie dostrzegać wagi społecznej podnoszonych wątpliwości.

Reakcja urzędu

Przedstawionym problemem zajął się Urząd Zamówień Publicznych. Wydał opinię, popartą stanowiskiem Komisji Europejskiej, w której jednoznacznie wypowiedział się za obowiązkiem stosowania procedur zamówienia publicznego przy zawieraniu grupowych pracowniczych ubezpieczeń na życie.

Zamieszczono ją na stronie UZP w dziale „opinie”: <http://www.uzp.gov.pl/zagadnienia-merytoryczne/prawo-polskie/opinie-prawne/aktualne/stosowanie-ustawy-prawo-zamowien-publicznych-przy-zawieraniu-umow-grupowego-ubezpieczenia-pracowniczego>.

Oznacza to, że nie ma już wątpliwości, że jeśli składka za to ubezpieczenie w okresie rocznym lub dłuższym, tj. takim, na jaki ma być zawarta umowa, przekroczy 14 tys. euro, szpital musi ogłosić procedurę, wybierając wykonawcę tego ubezpieczenia. Niewątpliwie stosowanie procedur zamówienia publicznego w grupowych ubezpieczeniach na życie jest obarczone dodatkowymi trudnościami, wynikającymi ze specyfiki zamówienia takiej usługi jak usługa ubezpieczeniowa. Nie są to jednak trudności nie do pokonania. Doświadczenia przeprowadzonych procedur na grupowe ubezpieczenia na życie pokazują, że zastosowanie odpowiedniej metodologii działania gwarantuje nie tylko zawarcie umowy ubezpieczenia, ale daje też możliwość wynegocjowania warunków ubezpieczenia zdecydowanie korzystniejszych niż dotychczasowe.

Małgorzata Capik, Maciej Capik